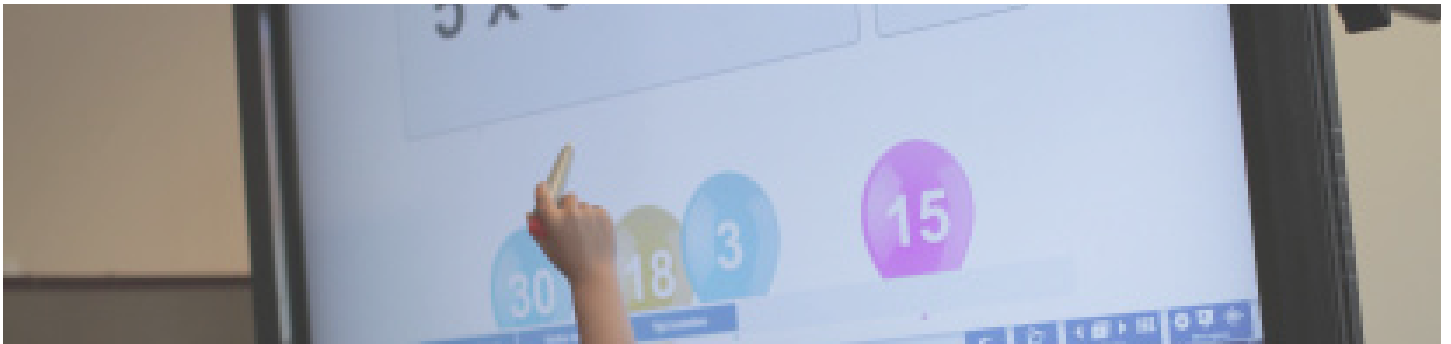

Starten met; Opbrengstgericht Rekenonderwijs voor intern begeleiders en schoolleiders

Praktische handreikingen voor schoolleiders en interne begeleiders voor het vormgeven van opbrengstgericht rekenonderwijs

• Opbrengstgericht rekenonderwijs

Opbrengstgericht rekenonderwijs betekent dat een school zich afvraagt waar ze op dit moment staat met haar rekenonderwijs, waar ze naar toe wil, en wat haar volgende stap wordt om uit te komen bij de gestelde doelen.

• Opbrengstgericht rekenonderwijs

- Waar zijn we op dit moment
- Waar willen we naar toe
- Wat wordt onze volgende stap

• Waar zijn we

Voor je als school je doelen bepaalt, moet je scherp te hebben hoe het gesteld is met de kwaliteit van het huidige rekenonderwijs. De kwaliteit van het rekenonderwijs kun je onder andere aflezen uit de opbrengst van het rekenonderwijs. Vaak kan het verhelderend zijn om de rekenopbrengsten van de eigen school eens te vergelijken met vergelijkbare scholen. In de brochure 'School maak het verschil' (Inspectie van het Onderwijs, 2009) kunt u daar meer over lezen. U kunt deze brochure downloaden vanaf de site van de onderwijsinspectie (www.onderwijsinspectie.nl). Met behulp van de kwaliteitskaart rekenzwak – rekensterk kunt u, wanneer uw school meedoet aan de CITO Eindtoets Basisonderwijs, heel gemakkelijk bepalen of uw school een rekenzwakke, gemiddelde of rekensterke basisschool is. Een rekensterke school is een school die de afgelopen drie jaar op het onderdeel rekenen van de CITO Eindtoets Basisonderwijs tenminste twee jaar beduidend boven het landelijk gemiddelde van de betreffende schoolgroep heeft

gescoord. U hebt dus de gemiddelde scores van de afgelopen drie jaar van de school op het onderdeel rekenen van de CITO Eindtoets Basisonderwijs nodig en de schoolgroep waartoe de school hoort. De kwaliteitskaart rekenzwak - rekensterk kunt u vinden in de implementatiekoffer van de site www.schoolaanzet.nl

• Waar gaan we naartoe?

Cruciaal voor het leren van kinderen en voor het slagen van een verbetertraject is dat een school ambitieuze, realistische doelen stelt. Elke school die meedoet aan een rekenverbetertraject heeft de ambitie een rekensterke school te worden. Of een school rekensterk of rekenzwak is, wordt bepaald aan de hand van de CITO Eindtoetsgegevens. Om op tijd in te kunnen schatten of het rekentraject wel op koers ligt en of uw school op weg is om een rekensterke school te worden, kunt u voor de leerjaren 1 en 2, en voor de leerjaren 3 tot en met 8 aan de hand van onderstaande tabellen vaststellen of de opbrengsten van het rekenonderwijs voor de verschillende jaargroepen wel op orde zijn. Let op: de percentages in de tabellen hieronder zijn geen minimumdoelen, maar zijn realistische doelen voor scholen die de ambitie hebben om een rekensterke school te worden. In de tabellen wordt rekening gehouden met de leerlingenpopulatie van de school. Voor groep 1 en 2 mag het percentage leerlingen met een onvoldoende score op de toets Ordenen niet groter zijn dan 10, 15 of 25 procent, afhankelijk van de schoolgroep waartoe een school behoort.

Starten met opbrengstgericht rekenonderwijs voor interne begeleiders en school

Groep 1 en 2

Schoolgroep	Zwakke rekenaars
1 en 2	max 10 % D of E leerlingen
3, 4, 5	max 15 % D of E leerlingen
6 en 7	max 25 % D of E leerlingen

Ook voor de groepen 3 t/m 8 kunt u nagaan of het percentage D- en E-leerlingen wel binnen de marges ligt. Tevens zijn er normen geformuleerd voor het minimale percentage leerlingen met uitstekende rekenresultaten.

Schoolgroep	Zwakke rekenaars	Sterke rekenaars
1 en 2 (0-24% gewichtstoelagen)	max 10 % D of E leerlingen	min 70 % A en B leerlingen
3, 4, 5	max 15 % D of E leerlingen	min 80 % A en B leerlingen
6 en 7 (meer dan 50% O.E leerlingen)	max 25 % D of E leerlingen	min 80 % A en B leerlingen

> Het is belangrijk dat uw school voor elk leerjaar beide doelen weet te realiseren. Dus voor elk leerjaar heeft de school niet meer dan een bepaald percentage D-/E-leerlingen én tenminste een bepaald percentage A-/B-leerlingen.

Wat wordt de volgende stap?

Wanneer uw school nog ver van deze (ambitieuze) doelen is verwijderd, kiest u ervoor om per cursusjaar haalbare tussendoelen af te spreken zodanig dat het percentage leerlingen met onvoldoende resultaten in elke groep jaarlijks kleiner wordt, en het percentage leerlingen met goede resultaten jaarlijks groter. Wanneer de opbrengsten van het rekenonderwijs nog tegenvallen, is het van belang dat u analyseert wat hiervan de oorzaken zijn. U kunt dit doen door antwoord te geven op de volgende vragen:

1. Analyseert de school de opbrengst van het rekenonderwijs nauwkeurig? Wordt er een leerlingvolgsysteem gebruikt? Worden er trendanalyses gemaakt? Worden er op basis van de opbrengsten verbeterpunten geformuleerd?
2. Heeft de school voor elk half jaar heldere en ambitieuze doelen voor het rekenonderwijs geformuleerd? Sluiten de leerinhouden voor rekenen-wiskunde in de opeenvolgende leerjaren goed op elkaar aan? Is er sprake van een doorgaande lijn door de hele basisschool? En zijn leerkrachten voldoende op de hoogte van de leerinhouden die in het voorgaande leerjaar en opvolgende leerjaar aan bod komen?
3. Hoeveel tijd wordt er per week in de verschillende groepen aan rekenen-wiskunde besteed? Wordt deze tijd ook daadwerkelijk aan rekenen besteed?
4. Krijgen leerkrachten jaarlijks klassenbezoeken gericht op het versterken van hun instructievaardigheden?
5. Krijgen zwakke rekenaars in elke groep extra tijd? Wordt er in alle groepen verlengde instructie en pre-teaching toegepast?
6. Stemmen de leerkrachten hun onderwijs in voldoende mate af op verschillen tussen leerlingen?
7. Is er in de bovenbouw voldoende aandacht in de rekenles voor het onderhouden van de basisvaardigheden?
8. Is er sprake van een doordacht en gestructureerd aanbod rekenen-wiskunde in de kleutergroepen? Dat betekent dat de groepen 1 en 2 werken met een beredeneerd aanbod waar de leerinhoud van groep 3 op aansluit.
9. Werkt de school op een planmatige wijze aan het versterken van het rekenonderwijs? Is er een rekenbeleidsplan op de school aanwezig?
10. Wordt de zorg voor zwakke rekenaars planmatig uitgevoerd en ook geëvalueerd?

Starten met opbrengstgericht rekenonderwijs voor interne begeleiders en school

Wanneer een school al voldoet aan de normen uit de tabellen hierboven, probeert u jaarlijks de opbrengsten nog verder te verbeteren. U stelt nu doelen om de opbrengstgegevens van het rekenonderwijs telkens een stukje verder te verbeteren. Omdat het rekenen tot 20, tot 100, de tafels van vermenigvuldiging en de deeltafels tot het fundament van het rekenonderwijs behoren, worden er apart nog doelen en normen geformuleerd voor deze onderdelen. De doelen en aandachtspunten kunt u nalezen in de brochure 'Iedereen kan leren rekenen'. Deze brochure is ook te vinden op de site www.schoolaanzet.nl Verschillende doelen en aandachtspunten zijn op kwaliteitskaarten uitgewerkt. De kwaliteitskaarten kunt u vinden in de implementatiekoffer op www.schoolaanzet.nl.

Colofon

Kwaliteitskaart Groepsinstructie (december 2009) is ontwikkeld door Tijn Bloemendaal, Ina Cijvat, Gert Gelderblom, Martijn Smoors en Jos Sprakel in opdracht van School aan Zet PO-Raad. School aan Zet is verantwoordelijk voor de uitvoering van onderdelen van de Kwaliteitsagenda PO 'Scholen voor morgen'. Dit is de beleidsagenda voor de periode 2007-2011 die staatssecretaris Dijkzema samen met de sector primair onderwijs heeft opgesteld. Het versterken van het taal- en rekenonderwijs staat daarin centraal. Meer kwaliteitskaarten zijn te vinden op de website www.schoolaanzet.nl. Meer informatie: Gea Spaans, secretariaat@schoolaanzet.nl.

KKGIR911

© Buiten het downloaden zijn alle rechten op dit product voorbehouden aan:

Postbus 330, 2301 CN Den Haag
e-mail: secretariaat@schoolaanzet.nl
www.schoolaanzet.nl

KWALITEITSKAART